

Sigmond István

Sztrájkolni a mennyekben nem lehet

A pletykás őrangyal lélekszakadva érkezett, hogy igen nagy bajok vannak odafönn, Isten megoldást keres, és egyelőre nem talál, teljes a felfordulás. A lelkek egy csoportja sztrájkba akar lépni, mert hogy nem akarnak több testben szolgálatot teljesíteni, ugyanis az Úr igazságtalanul osztotta ki nekik a testeket, és ezt többet nem hajlandók elviselni. Az Úr meghallgatta őket sorban, s bizonyos mértékben igazat adott nekik, de ezt elismerni nyilvánosan nem volt célszerű, hiszen az Úr soha nem tévedhetett, és minden léleknek újabb és újabb testet kellett adnia, akarják, nem akarják, a lelkeknek ebbe beleszólásuk nem lehet. Az egyik azt kifogásolta, a hangadó lélek, aki szembe mert szállni a Fennvalóval, hogy ő már rengeteg testet kapott, az első emberevő volt, a következő tíz szintén, több emberevő generációt szolgált ki, aztán következett egy inkvizítor, majd egy náci gyilkos, aki Auschwitzban örömmel lökdöste a gázkamrákba a zsidókat, majd egy újabb gonosztevő, aki egy szovjet gulag vezetőjeként teljesített szolgálatot, és azzal töltötte idejének nagy részét, hogy saját kezűleg tizedelte meg az ott bezárt büntelen bűnösöket, most meg, a hangadó lélek megtudta, hogy az Úr egy olyan csecsemőbe akarja költöztetni, akiből hóhér lesz harminc év múlva, 2042-ben, a demokrácia fellegvárában, az Amerikai Egyesült Államokban, amelyre oly büszke az emberiség. Uram, mondta a hangadó lélek, nekem ebből elegendem volt, legközelebb gályarab akarok lenni, koldus vagy szerzetes, ha egyikre sincs lehetőség, sztrájkba lépek, s felbújtom a többieket is az engedetlenségre. A második lélek, aki elő merte adni a panaszát, a hangadó lélek ellentéte volt, az volt a baja, hogy tizenhétszer egymás után apácaként élt a Földön, s ezt nem tudta tovább elviselni. Egy harmadik is akadt, aki nem bírta magában tartani a szót, hogy ő több testet egyáltalán nem akar, undorító mindegyik emberi test, egyre több az ateista, akik meg sem kellett volna születniük, és lassan-lassan átvehetik odalent a hatalmat. Elnézést, Uram, hogy véleményem van, de ezeknek nem kellene lelket adni, őrangyalt sem érdemelnek, nincsen igazam? Az Úr sosem érezte, hogy a kétely és a határozatlanság milyen problémát képes okozni bárkiben, legyen az a Mindenség Ura, akkor is, most például átérezte a lehetetlent, nem tudta, hogy mit válaszoljon, nem tudta, hogy mit tegyen. Hívatta Jézust, egyszülött Fiát.

– Fiam – kezdte az Úr –, Te néhány évtizedig odalent voltál, mindenkinél többet tudsz az emberiségről, mondd, mit tegyek?

– Atyám, Istenem – válaszolta Jézus –, ezeknek a lelkeknek van némi igazuk. Viszont sztrájkjogot adni senkinek sem lehet, mindenkinek szolgálni kell. Uram, nagy bajok vannak odalenn. Kiválasztott néped mindig veszélyben volt, de soha ilyen tragikus helyzetet nem élt át, mint éppen a jelen időben. Ha megengeded, azt ajánlom, Uram, hogy válassz ki százezer lelket, s ültess őket százezer palesztin csecsemő testébe. Ezeket a lelkeket előzőleg felkészítem alaposan, mert hogy az lesz a dolguk, hogy a felnövekvő fiatal palesztin gyermekek fejéből kiűzzék a tanultakat, miszerint életük egyetlen célja és értelme, minél több zsidót ölni, mert hitük szerint jutalmuk az örök élet lesz biztosan. Talán esély van rá, hogy ezer év után megcsendesedjék bennük az indulat, s az általam felkészített lelkek megsemmisítik az agyukban fortyogó, mérhetetlen gyűlöletet. S annak a három léleknek, akik lázadoznak a sorsuk ellen, testet kell adnod föltétlenül, törvényszéki bírók lehetnének, akik súlyos ítéleteket kellene hozzanak a pedofil papok ügyében. Ami pedig a Messiásra való várakozást illeti, rég nem beszélünk erről, Atyám, hogy mielőtt leküldtél volna a Földre, érkezésem előtt – az emberiség időszámítása szerint – jó négyszáz évvel, halálra ítélték egy embert, aki megszökhetett volna börtönéből, de úgy döntött, hogy inkább kiissza a méregpoharat. Ha ezt az embert újratemtetted volna, az egyetlennek tartom, aki képes lenne helyettesíteni engem, de bűnösként nem lehetett volna kinevezni földi Messiásnak, s ezek a brigantik odalenn vártak összesen 2411 évet, hogy végre felmentsék nem létező bűnei alól. A Földön élők közül egyesek azt hiszik, hogy ezt a Szókratésznek nevezett embert Te magad ringattad csecsemőkorában, Atyám, s egy másik földlakó, egy Cicero nevezetű, aki igen nagy tisztelője volt – bizonyára tudsz róla, Uram –, ilyesmiket írt róla, hogy Szókratész lehozta a filozófiát az égből a Földre, és bevitte a házba. Én, Atyám, még nem szívesen mennék az emberek közé a Földre, egyelőre nem érdemelnek meg engem, ébresszék fel a lelkükben szunnyadó szeretetet, ne öldössék egymást szüntelenül, mint az elvetemült ember-állatok, maradjanak olyan tiszták, ahogy megteremtetted őket, Atyám. Legyen mindegyikük a saját Messiása, ne várják példaképpül a Mennyek Urának a Fiát. – Úgy legyen – mondta az Úr –, köszönöm, Fiam. – S velünk mi lesz? – kérdezték az őrangyalok. – Valószínűnek tartom – válaszolt a hírhozó –, hogy a kiválasztott nép egy-egy tagját fogjuk őrizni és védelmezni mindhalálíg, ellenségeiktől és önmaguktól is. Mert ez utóbbira is néha igen nagy szükség mutatkozik.

Csoportterápia

– Lelenc vagyok – mondta a hórihorgas –, egész életemben abban a tudatban éltem, hogy nem véletlenül születtem, büntetésként segítettek világra, hogy móresre tanítsák bizonyára elkurvult anyámat. S az én drága anyám kitett egy kosárban az egyik tömbház bejárata elé. Öreg vagyok már, anyám bizonyára halott, nem tudom, egy halottat érdemes-e átkokkal sújtani, kevés remény van rá, hogy a pokolban fogantatja lenne átkaimnak. Aztán meg mit érnék vele? Mellékszereplő voltam egész életemben, statisztaként kezeltek az emberek, akit megtűrtek ugyan maguk mellett, s noha mindig rendesen tisztálkodtam, ez mindig fontos volt nekem, de ha valaki a közelembbe került, elkezdett szaglászni maga körül, mintha biztos lett volna benne, hogy dögsgzagot árasztok. Amikor rájött, hogy kimondottan jó illatok áradnak belőlem, biztosan elmesélte otthon is, hogy ritka élményben volt része aznap, felfedezte, hogy a kimondottan rút arcú, már-már állati vonásokat viselő embertársainknak lehet, hogy a többsége dögsgzagú, ma viszont találkozott egy kivétellel, akinek fertelmes kinézése volt ugyan, de olyan illatokat árasztott, hogy lehetett volna orvosprofesszor, egyetemi tanár vagy vezető színész akármelyik színpadon. – Analfabéta maradtam – folytatta a lelenc –, katona sem voltam, s hogy iskolába nem jártam soha, barátaim sem voltak, akikkel játszani tudtam volna, koldultam, loptam, ételt, pénzt s dezodort persze, azaz mindent, amit csak lehetett. Hosszú ideig senki sem vette észre, hogy vagyok, rendőr sem, papok sem, gyermekek sem. Egy-két gyakorlott tolvajhoz csatlakoztam néha, azok látva, hogy ügyes vagyok, megtűrtek maguk mellett. Aztán elkövettem azt a hibát, hogy éjszakánként meglóptam őket. Persze kiközösítettek mindenhol. A hullócsillagoknak jobb sorsot rendelt az Isten, nekem semmit sem adott. Életet igen, de nem volt mit kezdjek vele. Ha valaki szembejött velem, rendszerint átment az utca másik oldalára. Volt bátorságom egy idős hölgytől megkérdezni, hogy miért teszi, azt mondta, hogy félek magától, nem haragszik, ha őszinte leszek? Dehogy, mondtam, éppen ezt kívánom. Ha magát nézem, eszembe jut a majdani halálom, magának olyan arca van, mint a megtestesült halálnak, hogy az tulajdonképpen hogy néz ki, nem tudom, de körülbelül olyan kinézésűnek kell lennie, ahogy maga kinéz. – Nem haragszik? – kérdezte. – Nem, nem, még csak azt tessék megmondani, mit tehetnék, hogy ne legyek ilyen ijesztő? – Semmit – mondta, – Isten így döntött, ki tudja, miért. Egyetlenegy dolgot tehet, ne mosolyogjon soha, mosollyal az arcán még rútabb lesz, már-már állati kinézése van, a ragadozóké lehet ilyen két arasznyi távolságban, ezt személyesen nem kellett soha megtapasztalnom, hála a jóistennek, de maga mosollyal az arcán valósággal elviselhetetlen, rettegni kell a látványtól, nem egyéb. Ne csodálkozzék, ha kikerülnek magát az emberek. Szóval megtud-

tam végre. Most nem tudom, hogy nézek ki, évek óta nem néztem tükörbe, a nyilvános vécékben, amelyekben nap mint nap megfordulok, nincsenek tükrök felszerelve. Látom viszont az emberek arcán, hogy az elmúlt évtizedekben nem változtam egyáltalán, s most, öregkoromban pontosan olyan ijesztő vagyok, amilyen egész életemben voltam. Mindig vigyáztam arra, hogy még véletlenül se mosolyogjak, kacagni, azt hiszem, nem kacagtam soha, szomorú pofával jártam egész életemben mindenhol és egyfolytában. Csodálkozom, hogy jótevőm, akihez naponta háromszor eljárók, hogy megegyem a reggelit, ebédet és vacsorát, beenged a házába, kezét fog velem, megkérdi, hogy hogy vagyok, s az étel mellett néha ruhaneművel is ellát. Csak aludni nem lehet nála, négyen vagyunk, akiket mindennap étellel etet, de a lakása olyan kicsi, hogy éjszakára nem tud ott tartani. Vagy mindenkit, vagy senkit, szokta mondani, márpedig maga mellett még négy ember számára nem tudna az egyetlenegy szobájában fekhelyekről gondoskodni. Télen lépcsőházakban vagy pincékben alszom, a nyári hónapokra kibéreltem egy padot a sétaterén, őrizkedik tőlem mindenki, még azok is, akiknek nem jutott pad sehol, nem mernék elvenni a fekhelyemet. Élek, mert élnem adatott. Tudom, hogy nincs értelme az életnek, ebben biztos vagyok. Többször elhatároztam, hogy lefekszem arra a padra, és nem veszek többet lélegzetet, de képtelen vagyok erre a teljesítményre. Rút pofámat évtizedek óta itt hordozom az emberek között, nem tudok a föld alá besétálni vagy az állatok között élni tovább, emberként kell élnem, nincs más megoldás.

– A maga baja eltörpül az enyém mellett – vette át a szót egy töpörödött, bibircsókös öregasszony –, én nem voltam ugyan lelencyerek, csak nagyon szegény családból származom, már tizennégy éves koromban elmentem cselédnek, és gondolhatják, milyen életet éltem, ahogy ezt a könyvekben is megírták, minden gazdám megerőszkolt egyszer, kétszer, vagy százszor is, enni mindenhol adtak ugyan, de pofonokat is kaptam eleget, az egyik gazdám véresre vert dühében, mert nem volt elég fényesre pucolva a cipője, tele van sebekkel a testem, kétszer vagy háromszor kihívták hozzám a mentőket is, hogy a kórházban varrják össze felhasított hátamat, s kezeljék a lilára vert seggemet. Mondjak egy újdonságot is, amit a könyvekben nem írt meg soha senki, képzeljék, az egyik helyemen azzal kellett szórakoztassam a rőmipartira összegyűlt férfivendégeket, hogy aki megnyert egy partit, az megkapott engem, ott helyben, a többiek előtt. Elmondani is szégyellem, hogy a számat vették igénybe mindannyian, na, most képzeljék el, hogy egyetlenegy éjszakára nyúló rőmizés alatt lejátszottak legalább harminc partit, de lehet, hogy többet is, egy ideig számoltam, hogy idejében felkészüljek, hogy ahány parti, annyiszor fogok beverni gazdám hátába egy konyhakést, amikor erre alkalom adódik, ahányszor a könnyeim mellett kénytelen voltam lenyelni ezeknek a mocskoknak a mocskát is, de a kivégzés mindig elmaradt, mert azt csak akkor lehetett volna végrehajtani, amikor a gazdám hullarészegen fekszik az ágyon, az ágy mellett vagy az ágy alatt, csakhogy mintha megérezte volna, hogyha félig eszméletlen állapotba kerülne, gondja kell legyen arra, hogy egyszer engem részegítsen le, erőszakkal megitatott velem három-négy pohárnyi konyakot, vodkát vagy szilvapálinkát, olyan részeg lettem, hogy még gondolkodni sem tudtam, nemhogy késekkel próbáljam kinyírni ezt a szörnyeteget, kijózanodni

meg sosem sikerült hajnalig, akkor meg már késő volt, a házaspár a hálósobában álmodta édes álmait, nem mertem volna bemenni hozzájuk egy konyhakéssel, az asszony olyan ébren alvó típus volt, már az ajtónyitásra felébredt volna, félttem, hogy halálra vernek megint. Egyik römpipartitól a másikig valahogy kitartottam, csakhogy ezek az urak nagyon szerettek játszani, elég sűrűn volt kedvük találkozni, miközben asszonyaik valamelyik vendégjátékos feleségénél pletykáltak hajnalig.

– Nem akarok überolni – szólalt meg egy rettenetesen kifestett, fakószőként tündöklő, iszonyúan ráncos tünemény –, de a szenvedésnek több arca is lehet, egyik elviselhetetlenebb, mint a másik, nekem is megvan a magam története, jólesne meghallgatni valakit, aki azt mesélné el, hogy milyen szép, kiegyensúlyozott és boldog volt az élete, még a tyúkszemére sem lépett soha senki, hát, sajnos, nem vagyok ezek közül való, az én életem is szenvedéstörténet, persze más, mint az előttem szólóké, de hát két egyforma életút nem volt, és minden bizonnyal nem is lesz soha. Akkor mondom az enyémet. Középiskolai tanulmányaim befejezése után, tizennyolc éves koromban jelentkeztem a színiegyetemen rendezett felvételin. Különösnek tartottam, hogy nem egy bizottság előtt kellett felvételizni, egyetlenegy személy, valószínűleg egy vezető színész állított meg, hogy menjek vele, vizsgáztatni fog, reméli, hogy ügyesen fogok szavalni, és az improvizációs jelenetet is képes leszek átmenő jegyre bemutatni. Mondtam neki, hogy középiskolásként rengeteg versenyen díjaztak országosan is, a televízióban is szerepeltem, a rádiótól szinte havonta felkértek, hogy szavaljak el egy-egy költeményt, a szüleim nagyon büszkék voltak rám, ezek után nagyon szeretném, ha Ön is elégedett lenne velem.

– Jól van – mondta a vezető színész, aki a gondjaiba vett, kézen fogva vezetett egy terembe, ahol csak egy szék volt, egy asztal, egy cserépkályha, más semmi sem.

– Elmondhatom a kedvenc versemet? – kérdeztem.

– Persze – mondta –, mindennek eljön az ideje, de előbb vetkőzz le.

Ja, persze, gondoltam, látniuk kell a leendő színészek testi felépítését is, hogy ne legyen kicsit sánta, vagy bőrbajos, vagy girhes a teste, a túl vastag lábakkal és a nagyra húzott hassal is undorító látványt kelthet a színpadon, kivéve, ha éppen az a cél, hogy undorító érzést váltson ki a nézőkből, ám ilyen szerep vajmi kevés lehet, gondolom, hát, nem tétováztam egy percet sem, vetkőzni kezdtem.

– A harisnyát is? – kérdeztem.

– Persze – mondta a színész –, mindent.

Tökéletes volt a testem, ebben hiba nem lehetett, aztán táncolnom kellett, ő füttyült valamilyen dallamot, én meg mozgattam rá meztelen testemet. Később az asztalra fektetett. Először nem tudtam, hogy mit akar, aztán amikor megtudtam, már késő volt ellenkezni.

– Nem volt rossz – mondta –, de ezt még gyakorolni fogjuk. Az első próbát sikeresen vetted, öltözz fel, kimegyünk, nemsokára megint hívnak, s akkor elmondhatod a verseket.

Amikor kimentünk, valaki odajött hozzánk, s megszólította azt az embert, akinél felvételiztem az előbb.

– Hol kóricálsz, fiam? A tanár urak mindenhol kerestek, hozzá néhány kancsóba vizet, poharakat, ahogy megbeszéltük.

– Igenis – mondta az a férfi, aki levizsgáztatott az imént, s nemsokára kiderült, hogy tulajdonképpen segédszínész, aki nagyon rossz anyagi körülményei miatt az egyetlen szolgát, kávét főz, takarít, néha kiküldik a sarokra cigarettáért.

Így kezdődött a színészi pályám, hogy miképpen folytatódott, ezt most itt nem mondom el, de nézzenek rám, madárijesztőként végeztem a pályát, nyugdíjas vagyok ugyan, de más nyugdíjas színészt néha felkérnek egy-egy szerep eljátszására, engem sohasem. Az igazság az, hogy nem jeleskedtem a szakmában nagyon, díjakat sem nyertem soha, filmszerepre sem szemeltek ki a rendezők, végeztem a dolgomat, ahogy tudtam, úgy általában elégedettek voltak velem.

– Én tíz évig börtönben ültem – vette át a szót egy őszhajú férfiú –, előtte egy bankot vezettem hosszú évekig, de a pénz szaga megszedített, kihasználtam az adott lehetőséget, és egy óriási összeget sikkasztottam. Tíz évre ítélték, amit le is ültem. De a pénz nagy része a rejtkehelyen megmaradt. Nyugdíjam nincs, de annyi pénzem maradt, hogy nyugdíjra nem is tartok igényt. Amíg élek, az a pénz nekem bőségesen elég. Még arra is van pénzem, hogy négy embert, az itt jelenlévők közül kettőt, a lelencet és a cselédet, és még két, hozzájuk hasonló nélkülözőt ellássak koszttal, ezzel próbálok vezekelni. Istennel közben sikerült kibékülnöm, a lelkem rendben van. Kisebb lakásba költöztem, hogy szegénynek tartsanak, ha abban a hatszobás villában éltem volna tovább, feltűnt volna. Nem reszkírozok semmit sem. Azt a néhány évet, amit még élni fogok, szeretném szabadon eltölteni.

– Jól van – mondta a pszichológusnő –, egyiküknek sem volt könnyű az élete, s látom, most is szenvednek mindannyian. Radikális megoldásra lesz szükség, bízzanak bennem, erről majd gondoskodom. Egyelőre pihenniük kell egy-két órát, vegyék be ezeket az altatókat, s amikor felébrednek, elmondom, hogy mit kell tegyenek. Rendben lesz minden.

A négy halottat vagy tíz nap múlva találták meg, véletlenül. Hogy egyik halottnak sem volt hozzátartozója, a polgármesteri hivatal volt kénytelen fizetni a temetési költségeket. Az úgynevezett pszichológusnőt évekig keresték, de nem akadtak a nyomára. Egy idő után a rendőrség lezárta a nyomozást.

Többarcú nyomor

A koldusok lemeztelenített testtel álltak az ortodox templom bejárata előtt, és egyházi énekeket próbáltak énekelni, kevés sikerrel, ugyanis hitetlenek voltak mindahányan, de szerencséjükre igen nagy segítségükre volt előénekesük, aki valamikor az opera kórusának a tagja volt, de menet közben eladósodott, nem tudta kifizetni a bérbe kapott lakás költségeit, egy-két évig tolerálta ugyan a helyzetet a polgármesteri hivatal, a gáz-, villany- és vízművek egyaránt, aztán egyszer csak az utcán találta magát, nem voltak rokonai, az éneklésen kívül semmihez sem értett, nem volt kitől segítséget kérnie. Viszont a koldusok között ő volt az egyedüli értelmiségi, így hát ő volt a rongyosok szószólója.

Amikor vasárnap délben kijöttek a hívek a templomból, nem állították meg őket, megvárták a papokat, amíg megjelennek, aztán körbevettek egy fehér szakállú, rangidősnek látszó papot, és nem engedték, hogy a templom előtti teret elhagyja.

– Mit akarnak? – kérdezte a pap kissé ijedten.

– Étetl – mondta a szóvivő –, lakást, megértést, szeretetet. És munkát is szívesen vállalnánk, ha az egyház segítene nekünk.

– Meztelenül?

– Rongyainkat már nem tudjuk viselni, mocskosak és bűdösek, nincs hol kimossuk őket, és ezek a ruháknak nevezett rongyok már alig-alig takarják el a testünket.

– Nézzék – mondta a pap –, kérelmeik közül a megértést vállalom. Szeretetre csak akkor számíthatnak, ha vasárnaponként eljárnak a templomba, amikor úrvacsorát osztanak, mindannyian ott állnak a sorban, és nap mint nap imádkoznak.

– Elfelejtettük az imákat – mondta a szószóló –, már csak káromkodni tudunk, rimánkodni és fenyegetni. Állatokká silányodtunk. Tanítson meg imádkozni, s mi akkor jövünk a templomba, amikor akarja.

– Nekem nő is kellene – mondta egy ragyás arcú.

– Hát, ilyesmivel az egyház végképp nem foglalkozik. Szégyellje magát! – mondta a pap. – Magának ez a fő gondja? S ezért jött meztelenül a templom elé? Rongyaikkal együtt a szégyenérzetüket is kidobták a szemébe?

– Felejtse el – mondta a szószóló –, ez a pasi agyilag egy kicsit lökött, a többség a mi köreinkben is megveti az ilyet.

– Hát, akkor mi legyen? – kérdezte a pap.

– Amire kértem, azt tegye meg. Tanítson meg imádkozni, adjon ruhákat, lábbelit, kenyeret, később majd valami lakást is, ha lehet. Mi meg itt leszünk minden vasárnap a maga templomában, imádkozni fogunk és úrvacsorát veszünk, amikor erre sor kerül.

– Rendben van – mondta a pap –, hányan vannak?
– Talán húszan, atyám, igen, annyian.
– Jöjjenek el holnap délben a lakásomra, ott lakom, abban a házban, ahol egyházunk központja is van, keressenek meg, írok néhány sort ide, mutassák meg a kapusnak, meglátom, hogy addig mit tehetek.

Még aznap délután összegyűltek a koldusok a templom előtti téren. Valahonnan szereztek seprűket, rongyokat, vizet. És nekifogtak kitakarítani a templom előtti teret. Felmosták a templom bejáratához vezető lépcsőket, az emberek megálltak és csodálkozva nézték a rongyokba tekert koldusokat, ilyesmit emberemlékezet óta senki sem látott. Az egyház központi épületéből is kijöttek sokan, onnan bámulták a hihetetlennek tűnő eseményt, az elképzelhetetlen csodát.

Másnap délben 12 órakor a kapus elvezette a rongyos társaságot a főpap lakásához. Az öreg pap személyesen fogadta az érkezőket, leültette őket a lakásához tartozó imateremben.

– A ruhák s a cipők a konyhában vannak előkészítve, majd válasszanak maguknak, amit akarnak. De előbb szeretném, hogy a Miatyánknak legalább egy részét megtanulnánk, mielőtt a ruhaválogatásra sor kerül.

– Persze – mondta a szóvivő –, én valamikor tudtam a Miatyánkot, de menet közben az agyamból elpárolgott a szövegnek egy része. A többiek, azt hiszem, sosem imádkoztak, de kezeskedem érte, hogy megtanulják szívesen. És elnézést, atyám, látom ezt a hatalmas könyvtárat, olyan rég nem olvastam semmit, nem volna olyan kedves kölcsönadni nekem néhány könyvet, ahogy elolvastam őket, visszahozom, természetesen.

– Nagyon szívesen – mondta a pap –, válasszon magának, ahányat akar.

A volt kórista kiválasztott öt könyvet, s amikor később elmentek, magával vitte a szerzeményt.

És megkezdődött a tanítás. A Miatyánk első sorait többször hangosan elisméltette velük, kórusban mondták fegyelmezetten, aztán a pap megkérte őket, hogy a kiosztott papírdarabokra írják le a megtanult szöveget, mindegyikük elvégezte valamikor a négy elemi, a betűkre még emlékeztek.

– És most válasszuk ki a ruhákat – mondta a pap –, jöjjenek velem. – Magát pedig arra kérem – fordult a volt kóristához –, hogy javítsa ki a leírt szövegeket, biztosan lesz benne hiba bőven.

Kivonultak a konyhába, ahol több kupacban elő voltak készítve a használt ruhák, de egyik sem volt szakadt, még foltozott sem, tiszták voltak, sőt illatosak. A lábbelik a fal mellett álltak felsorakozva, tisztára pucolva. És megkezdődött a válogatás. Mindenkinek jutott megfelelő méret, ruha is, cipő is, csak a ragyás képű nem keresgélt magának való öltözéket, nézte a papot.

– Szeretnék négy szemközt beszélni magával – mondta a papnak –, átmehetnék a szobába?

– Persze – mondta a pap –, semmi akadály.

A ragyás képű intett néhány társának, s a pappal együtt átmentek a hálósobába.

– Na, édesem – mondta a ragyás –, ne izguljon, rendben lesz minden. – Intett a társainak, azok lefoglalták a papot, leráncigálták róla a ruházatot, az ágy végéhez

állították, majd hasrafektették a lepedőre. – Nézz oda, milyen gatyóresze van, életemben nem láttam ilyet – csodálkozott a ragyás, és letépte a papról az alsóneműt.

A papnak eszébe sem jutott, hogy segítségért lehetne kiáltani, imádkozott, először csak magában, aztán hangosan is. Négyen erőszakolták meg egymás után. Aztán otthagyták a hálósobában, s kimentek a konyhába. Öten papi öltözékben ültek a konyhaasztal körül, a többiek a földön kuporogva várták a volt kóristát, hogy jelt adjon az indulásra. A ragyás és társai is kiválogatták a nekik való öltözéket, maradt még elég bőven. Nagyon elégedettek voltak mindannyian, különösen, hogy volt idejük teljesen kiüresíteni a lakást, csak a bútorok maradtak a helyükön, a rengeteg könyv és a zongora melletti asztalkán tartott kották, ez utóbbiakra senki sem tartott igényt. Az összeszedett tárgyak ott voltak mindegyikük keze ügyében, bőröndökbe, dobozokba, ládába, műanyag zacskókba becsomagolva, ketten meg lepedőkbe kötötték a holmikat, szállításra előkészítve. Aztán megjelent a volt kórista is.

– A pap hol van? – érdeklődött.

– Visszavonult – válaszolt a ragyás arcú –, nem érezte jól magát. – Ez egy úriember, mindegyikünknek adott valamit –, mutatott az előkészített csomagokra.

– Semmi baj – mondta a volt kórista –, holnap majd visszajövök, hogy megköszönjem a jóságát, megmutatom neki a Miatyánkokat is, sajnos, kivétel nélkül csapnivalóak. De majd írni is megtanít benneteket, gondolom.

– Nagy örömmel jövünk bármikor – mondta a ragyás képű –, legközelebb biztosan meghív ebédre is bennünket, úgy láttam, hogy szeretne több időt is eltölteni velünk.

Egy fél évig tartott a nyomozás. A rendőrség minden bokrot átkutatott a sétaterén, kora hajnalban átfésülték a park melletti tömbházak lépcsőházait, mindenhol megfordultak, ahol a lakás nélkül élők éjszakára meghúzódtak, amíg hosszú hónapok keresgélése után végre találtak egy vackot, ahol egy pokróc alól előkerült öt könyv, az első oldalakon a pap kézjegyével, a pap könyvtárában tartott könyvek mindegyikéhez hasonlóan. A volt kórista vacska volt. Tizenkét év börtönre ítélték, erőszakos nemi közönség és rablás büntetéseért, a pap többször hangoztatta, hogy lehet a koldusok mindegyikét hibáztatni, de a volt kóristát semmiképpen, a könyveket ő adta neki kölcsön olvasásra, és biztosan visszahozta volna, de a bíróság nem vette figyelembe a pap által vallottakat, a bűnjelek – a volt kórista vackán talált könyvek – perdöntőknek bizonyultak. A vádlottat hiába faggatták, nem adta ki a társait, viszont megköszönte a büntetést, és Istennek is halát adott, hogy hosszú időre lakást kapott, és a napi háromszori étkezés is megoldódott végre. És feltételezhetően nem fog megfagyni télen, s kánikulában sem fog felfőni az agyveleje. Énekelve vonult be a börtönbe.